ходимость существования данной категории беженцев. Статья посвящена анализу международных договоров и научных исследований правового статуса экологических беженцев как уязвимой категории населения, нуждающихся в эколого-правовой охране, доказывающих важность существования данной правовой категории.

Ключевые слова: беженцы, экологические беженцы, перемещенные лица, принудительная миграция, добровольная миграция, стандартизированный индекс осадков и испарения SPEI.

Summary

Olga Vasianovych. Legal status of environmental refugees as a vulnerable categories of the population requiring environmental and legal protection.

The increase in the number of people forced to leave their homes due to climate changes or other environmental problems is growing steadily. The number of vulnerable categories of population requiring environmental protection is increasing. In this regard, the concept of “environmental refugee” has emerged at the global level, which requires clear legal regulation and its formal classification as vulnerable.

The results of numerous studies show that the cause of migration is not only political and economic factors, but also the environmental situation in a particular area. To determine climatic factors, a standardized precipitation and evaporation index SPEI is used, which is called the “multi-scalar drought index”, which determines the onset, duration and extent of drought relative to normal conditions in various systems (rivers, sowing areas, ecosystems).

The concept of “environmental refugees” is currently recognized in the Global Compact on safe, orderly and legal migration in accordance with its 2018 goals.

The issue of environmental refugees has been discussed at the UN level since 1985, when UNEP – UN Environment Program expert Essam El-Hinawi identified environmental refugees as “... people who have been forced to leave their habitat, temporarily or permanently, due to noticeable changes in the environment (natural or man-made), which endangered their existence or significantly affected their quality of life.”

The definition of environmental refugees should include the following distinguishing features: forced migration, temporary or permanent relocation, border crossings, disturbances related to climate change: whether they are natural or anthropogenic.

The analysis of acts of “soft law” and international agreements in the context of the legal status of “environmental refugees” gives grounds to classify “environmental refugees” as vulnerable categories of the population subject to environmental and legal protection on the following grounds:

1) environmental refugees are those who have suffered from natural disasters and slow climate change, which destroys the conditions of proper existence of each person, protection of his fundamental rights, and therefore they are forced to leave their places of residence due to environmentally unfavorable conditions;

2) environmental refugees are persons of different ages, health conditions, social status, race and nationality, which already automatically classifies them as “vulnerable”;

3) environmental refugees need environmental and legal protection and protection, as well as an appropriate legal mechanism to regulate their status as a community at the international legal level and at the national level.

Key words: refugees, environmental refugees, displaced persons, forced migration, voluntary migration, standardized precipitation index and evaporation SPEI.

DOI: 10.36695/2219-5521.4.2020.61

УДК 349.42

І.І. ЯКУБОВИЧ

*Ігор Ігорович Якубович, аспірант Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка**

ORCID: 0000-0002-8689-2593

АГРАРНІ ФІНАНСОВІ ІНТЕРВЕНЦІЇ ЯК ПРАВОВА МОДЕЛЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕРНА: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Постановка проблеми. Протягом 18 років однією із юридичних моделей реалізації зерна в Україні були інтервенційні операції із зерном та продуктами його переробки. Відповідно до ст. 2 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24 червня 2004 р. станом на листопад 2020 р. державна аграрна інтервенція визначалася як продаж або придбання сільськогосподарської продукції на організованому аграрному ринку з метою забезпечення цінової стабільності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В юридичній науці було проведено дослідження, спрямовані на з'ясування особливостей державних аграрних інтервенцій, авторами яких є Х.А. Григор'єва, Т.О. Коваленко, Ю.І. Кудріна, С.І. Марченко, І.П. Сафонов, В.І. Семчик, А.М. Статівка та інші вчені. У 2012 р. С.О. Костенко захистила кандидатську дисертацію на тему «Правове регулювання здійснення державних аграрних

інтервенцій в Україні»¹. Водночас окремого дослідження інтервенційних операцій як моделі реалізації зерна в Україні не проводилось. Більше того, істотне оновлення аграрного законодавства наприкінці 2020 р. в частині надання державної підтримки суб'єктам аграрного підприємництва актуалізують тему даної статті.

Формулювання мети статті. Метою даної статті є аналіз розвитку законодавчого регулювання фінансових інтервенцій із зерном в Україні, проведення порівняльно-правового дослідження моделей аграрних інтервенцій в Україні та ЄС, оцінка змін аграрного законодавства щодо аграрних інтервенцій наприкінці 2020 р. та обґрунтування пропозицій, спрямованих на удосконалення юридичної моделі реалізації зерна через механізм аграрних фінансових інтервенцій.

Виклад основного матеріалу. Починаючи з 1995 р. в Україні було декілька законодавчих спроб запровадити державні інтервенційні закупівлі сільськогосподарської продукції, насамперед зерна, проте ефективного механізму здійснення таких операцій так і не було запроваджено. Закріплення у аграрному законодавстві моделі здійснення аграрних інтервенцій через організований аграрний ринок, зокрема Аграрну біржу, позбавило доступу до такої форми державної підтримки та способу реалізації зерна дрібних та середніх товаровиробників. Уповноваження спочатку ДАК «Хліб України», а потім Аграрного фонду на здійснення аграрних інтервенцій без чіткого визначення їх обов'язків і юридичної відповідальності призвело до зловживань, неефективного використання бюджетних коштів і фактично дискредитувало саму ідею аграрних інтервенцій. Аграрним фондом замість аграрних інтервенцій здійснювалися звичайні біржові відносини купівлі-продажу². Так, у звіті Рахункової палати 2008 р. зазначається, що Аграрний фонд завдання по формуванню продовольчого резерву у 2007 р. не виконав: продовольчий резерв зерна пшениці і жита сформовано на 66,5 %, а цукру – на 14 %. Основними причинами невиконання визначених Кабінетом Міністрів України обсягів зерна пшениці і жита до державного продовольчого резерву була недостатність коштів, виділених з державного бюджету на його формування, а також затримка з початком закупівлі збіжжя і це призвело до того, що закладка проводилася за максимально високими цінами. У результаті таких дій Аграрного фонду було допущено неефективне управління коштами державного бюджету в сумі 110,7 млн грн, або 21 % від загальної суми асигнувань, а своєчасне використання цих коштів дало б змогу закупити додатково понад 100 тис. т зерна до державного продовольчого резерву»³. Крім цього, державні аграрні інтервенції не були забезпечені фінансово в повному обсязі з боку держави. Зокрема, у 2008 р. на рахунки Аграрного фонду надійшло лише 165,7 млн грн проти передбачених Законом України «Про державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» в сумі 1 млрд 623 млн грн⁴.

У грудні 2020 р. Верховна Рада України замість того, щоб удосконалити правовий механізм аграрних інтервенцій, зокрема із зерном, вилучила приписи щодо аграрних інтервенцій як форми державної підтримки аграрних товаровиробників із Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України»⁵. При цьому у пояснювальній записці до проекту Закону України № 3295 «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» та інших законів України щодо функціонування Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції» не наведено жодного обґрунтування доцільності виключення положень із закону, які стосуються врегулювання питань державної аграрної інтервенції як форми державного втручання⁶. У Висновку Головного науково-експертного управління на згаданий проект Закону⁷ зазначено, що у проекті пропонується виключити із Закону положення, якими регулюються питання державної аграрної інтервенції, проте у пояснювальній записці до проекту не надано належного обґрунтування цього. Крім цього, таке виключення не узгоджується з п. 1.1 ст. 1 Закону «Про державну підтримку сільського господарства України», згідно з яким він (Закон) «визначає основи державної політики у бюджетній, кредитній, ціновій, регуляторній та інших сферах державного управління щодо стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції та розвитку аграрного ринку, а також забезпечення продовольчої безпеки населення». На думку Головного науково-експертного управління, яка заслуговує на підтримку, державне цінове регулювання окремих видів сільськогосподарської продукції здійснюється саме за допомогою таких інструментів, як «регулювання гуртових цін окремих видів сільськогосподарської продукції, встановлюючи мінімальні та максимальні інтервенційні ціни, а також застосовуючи інші заходи, визначені цим Законом» (п. 3.1 ст. 3 Закону). При цьому вказані інструменти за умов їх ефективного використання дозволяють підтримувати належну цінову політику в аграрному секторі, що, в свою чергу, має суттєве значення при ціноутворенні на харчову продукцію для кінцевого споживача. Отже, їх скасування може мати негативні соціально-економічні наслідки⁸.

Незважаючи на зазначене вище, Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції» від 5 листопада 2020 р. набув чинності з 4 грудня 2020 р. Водночас підзаконні нормативно-правові акти, прийняті на його розвиток, залишаються не скасованими⁹. Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 27 серпня 2020 р. № 1646 були затверджені та діють досі мінімальні й максимальні інтервенційні ціни на об'єкти державного цінового регулювання у 2020/2021 маркетинговому періоді, зокрема на пшеницю м'яку групи «А» 1, 2 та 3 класів; пшеницю м'яку групи «Б» 4 та 5 класів; пшеницю м'яку 6 класу, жито 1, 2 та 3 класів¹⁰.

Для того, щоб зробити висновок про доцільність існування аграрних інтервенцій як моделі реалізації зерна та форми державної підтримки суб'єктів аграрного підприємництва, звернемося до міжнародного досвіду, зокрема досвіду Європейського Співтовариства. В ЄС в рамках Спільної аграрної політики (далі – САП ЄС) з метою підтримання рівня цін на сільськогосподарську продукцію застосовується

механізм інтервенцій. З самого початку впровадження САР ЄС підтримка цін була головним інструментом забезпечення стабільності аграрного ринку та забезпечення доходу для фермерів. Цінова підтримка шляхом інтервенцій здійснювалась шляхом встановлення базових цін на сільськогосподарську продукцію, яка гарантувала фіксовану ціну фермерам за вироблену ними сільськогосподарську продукцію. Зараз у САР ЄС закріплено, що система інтервенцій передбачає встановлення інтервенційних цін лише на тому рівні, які гарантують їх застосування лише у випадку дійсної цінової кризи і коли виникає ризик руйнування аграрного ринку¹¹.

У науці аграрного права України порівняльно-правове дослідження правового регулювання аграрних інтервенцій у країнах ЄС провели В.І. Семчик та С.О. Костенко¹². Автори дійшли висновку, що інтервенційна закупівля в державах ЄС здійснюється двома способами. Перший – безпосереднє прийняття складськими приміщеннями інтервенційних центрів сільськогосподарської продукції за заздалегідь встановленою Комісією ЄС єдиною для усіх держав-учасниць ціною, що, наприклад для пшениці, становить 101,31 євро/т, в межах кількісного ліміту. Комісія ЄС може прийняти рішення про продовження даного механізму інтервенційних закупівель понад встановлений ліміт, якщо того вимагає ситуація на ринку. Проте якщо після вичерпання підвищеного ліміту на аграрному ринку продовжує існувати ситуація, що потребує стабілізації, то Комісія ЄС може порушити питання про застосування другого способу інтервенційних закупівель, що полягає в закупівлі у рамках торгової процедури, яка оголошується в урядовій газеті ЄС¹³.

У 2013 р. було оновлено нормативно-правове регулювання інтервенційних операцій в рамках САП ЄС. Так, відповідно до Регламенту (ЄС) № 1308/2013 Європейського парламенту та Ради від 17 грудня 2013 р. про запровадження спільної організації ринків сільськогосподарської продукції та про скасування Регламентів Ради (ЄЕС) № 922/72, (ЄЕС) № 234/79, (ЄС) № 1037/2001 та (ЄС) № 1234/2007¹⁴, з метою стабілізації ринків та забезпечення справедливого рівня життя сільськогосподарського населення було розроблено диференційовану систему ринкової підтримки для різних секторів, яка серед іншого включає також публічні інтервенції. Такі інтервенції мають здійснюватися на наступних засадах: ринкове втручання може мати форму державного втручання, а також інших форм втручання, які не використовують попередні встановлені цінові індикатори; система публічних інтервенцій повинна бути доступна протягом певних періодів року та має бути в ці періоди відкритою на постійній основі або відкритою залежно від ринкових цін; публічна інтервенційна ціна повинна складатися з фіксованої ціни на певні кількості деяких товарів; слід передбачити спеціальні інтервенції, щоб ефективно реагувати на загрози порушення ринку. Публічні інтервенції можуть застосовуватися, зокрема, до таких різновидів продуктів, як звичайна пшениця, тверда пшениця, ячмінь і кукурудза, неочищений рис. Такі інтервенції повинні бути доступні щодо звичайної пшениці, твердої пшениці, ячменю та кукурудзи з 1 листопада по 31 травня. Інтервенційна ціна означає: а) ціну, за якою товари закупаються в режимі державних інтервенцій, якщо це робиться за фіксованою ціною; або б) максимальну ціну, за якою продукти, які підпадають під режим публічних інтервенцій, можна придбати шляхом торгів. Щороку Комісія публікує деталі щодо умов, за яких товари, придбані в рамках публічних інтервенцій, продавались у попередньому році.

Основною відмінністю державних аграрних інтервенцій в Україні та ЄС є те, що стабілізація аграрного ринку ЄС в режимі державних інтервенцій відбувається насамперед поза біржовою торгівлею. На думку В.І. Семчика та С.О. Костенко, це забезпечує оперативність реагування на відповідну ситуацію на ринку, дозволяє скоротити час та зменшити вартість продукції шляхом виключення зайвого посередника в даних відносинах, а також забезпечити підтримку усіх товаровиробників, незалежно від їхнього фінансового стану, адже кожен товаровиробник у змозі без зайвих витрат доставити (продати) свою продукцію до складського інтервенційного приміщення¹⁵.

Ще у 2012 р. в своїй кандидатській дисертації С.О. Костенко, з урахуванням європейського досвіду, обґрунтувала пропозицію внести зміни до аграрного законодавства в частині здійснення аграрних інтервенцій поза біржовою торгівлею¹⁶. Автор пропонує здійснювати фінансові аграрні інтервенції безпосередньо шляхом приймання складами відповідної продукції, що забезпечить рівні умови для участі товаровиробників у фінансових інтервенціях, а також знизить ціну на даний товар, шляхом виключення нинішнього додаткового учасника торгів – біржу¹⁷. Проте протягом восьми років ці пропозиції залишалися без уваги законодавця.

Окремі аспекти здійснення державних інтервенцій в рамках САП ЄС деталізовані у Делегованому регламенті Комісії (ЄС) 2016/1238 від 18 травня 2016 р. про доповнення Регламенту (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо державних інтервенцій та допомоги для приватного зберігання¹⁸. Зазначеним Регламентом, серед іншого, встановлюються вимоги щодо прийнятності продукції (зокрема в частині її якості); вимоги до місць зберігання продукції, яка була закуплена в режимі державних інтервенцій. У цьому зв'язку варто підтримати пропозицію В.І. Семчика та С.О. Костенко щодо закріплення в законодавстві України окремої норми, присвяченої якості продукції, що пропонується для інтервенційної закупівлі. В ЄС, зокрема, щодо пшениці передбачається, що вона повинна мати відповідне забарвлення та не мати сторонніх запахів і живих шкідників, вся партія має бути однорідною, відповідати мінімальним вимогам якості, встановленим Комісією ЄС, а рівень вмісту шкідливих субстанцій (мікотоксину, залишків пестицидів, важких металів, радіації) не повинен перевищувати допустимого рівня, встановленого правом ЄС¹⁹. Також позитивний вплив на забезпечення ефективності механізму державних інтервенцій в Україні справило б запозичення й іншого європейського досвіду, зокрема щодо формування мінімальних обсягів партій сільськогосподарської продук-

ції, яка продається в режимі державних інтервенцій. Так, в ЄС «встановлюються мінімальні обсяги партії, що для пшениці не можуть бути меншими ніж 80 т у разі закупівлі з доставкою до складських інтервенційних приміщень та 500 т у разі прийняття пшениці у місці зберігання. Доставка товару до місць зберігання в межах 100 км здійснюється за рахунок продавця, а якщо відстань до найближчого інтервенційного складу більша, то Агентство відшкодовує витрати на транспорт, але лише в межах того, що переважає 100 км»²⁰.

З метою гарантування виконання зобов'язань в режимі публічних інтервенцій Європейська комісія ввела їх забезпечення з боку продавців, що полягає у внесенні продавцями певної грошової суми, яка повертається їм при виконанні всіх узятих зобов'язань. На нашу думку, такий досвід також може бути корисним для України. Наприклад, для пшениці таке забезпечення становить 20 євро/т²¹.

Висновки. Публічні інтервенції як форма державної підтримки аграрних товаровиробників та модель реалізації зерна застосовуються в ЄС як один із заходів в рамках Спільної аграрної політики ЄС. З урахуванням Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та з метою приведення національного законодавства до вимог аграрного законодавства ЄС доцільно відновити в Законі України «Про державну підтримку сільського господарства України» приписи щодо такої форми державної підтримки суб'єктів аграрного підприємництва та моделі реалізації зерна, як аграрні інтервенції. При цьому в основу правового регулювання має бути покладено оновлену модель здійснення аграрних інтервенцій, яка базується на приписах ЄС у цій сфері.

¹ Костенко С.О. Правове регулювання здійснення державних аграрних інтервенцій в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 2012. 188 с.

² Костенко С.О. Правове регулювання здійснення державних аграрних інтервенцій в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 2012. С. 44.

³ Звіт Рахункової палати України за 2008 р. Київ: Рахункова палата України, 2009. URL: http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/publish/article/1497434#_Toc225828966

⁴ Про результати аналізу використання коштів державного бюджету України, виділених на державну підтримку АПК. Бюлетень підготовлено за матеріалами «Звіту про результати аналізу використання коштів Державного бюджету України, виділених на державну підтримку АПК». Київ: Рахункова палата України, 2009. URL: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/publish/article/16720005>

⁵ Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції: Закон України від 5 листопада 2020 р. *Офіційний вісник України*. 2020. № 98. Ст. 3184.

⁶ Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» та інших законів України щодо функціонування Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=3295&skl=10

⁷ Висновок Головного науково-експертного управління на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» та інших законів України щодо функціонування Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=3295&skl=10

⁸ Там само.

⁹ Методика визначення мінімальної та максимальної інтервенційної ціни об'єкта державного цінового регулювання, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2010 р. № 159; Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті на формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлю матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 червня 2010 р. № 503.

¹⁰ Питання діяльності Аграрного фонду на організованому аграрному ринку у 2020/2021 маркетинговому періоді: наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 27 серпня 2020 р. № 1646. *Офіційний вісник України*. 2020. № 75. Ст. 2417.

¹¹ The future of CAP market measures. Agricultural Policy Perspectives Briefs. January 2011. Brief n° 3. P. 3. URL: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance_en

¹² Семчик В.І., Костенко С.О. Досвід правового регулювання аграрних інтервенцій у країнах ЄС: порівняльно-правовий аспект. *Держава і право*. 2012. Вип. 57. С. 380–386.

¹³ Там само. С. 382–383.

¹⁴ Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 establishing a common organisation of the markets in agricultural products and repealing Council Regulations (EEC) No 922/72, (EEC) No 234/79, (EC) No 1037/2001 and (EC) No 1234/2007. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1308>

¹⁵ Семчик В.І., Костенко С.О. Досвід правового регулювання аграрних інтервенцій у країнах ЄС: порівняльно-правовий аспект. *Держава і право*. 2012. Вип. 57. С. 382–383.

¹⁶ Костенко С.О. Правове регулювання здійснення державних аграрних інтервенцій в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 2012. С. 157–158.

¹⁷ Там само.

¹⁸ Commission Delegated Regulation (EU) 2016/1238 of 18 May 2016 supplementing Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council with regard to public intervention and aid for private storage. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1238>.

¹⁹ Семчик В.І., Костенко С.О. Досвід правового регулювання аграрних інтервенцій у країнах ЄС: порівняльно-правовий аспект. *Держава і право*. 2012. Вип. 57. С. 383–384.

²⁰ Там само.

²¹ Там само.

Резюме

Якубович І.І. Аграрні фінансові інтервенції як правова модель реалізації зерна: історія та сучасність.

У статті окреслено особливості розвитку аграрного законодавства України, спрямованого на регулювання аграрних фінансових інтервенцій із зерном. Доведено, що виключення із Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» в грудні 2020 р. приписів щодо такої форми державної підтримки, як аграрні інтервенції, є не обґрунтованим та передчасним. Проведено порівняльно-правове дослідження здійснення аграрних інтервенцій в Україні та ЄС, у результаті чого обґрунтовано пропозицію відновити в Законі України «Про державну підтримку сільського господарства України» приписи щодо аграрних інтервенцій, базуючись на європейській моделі регулювання публічних інтервенцій.

Ключові слова: аграрний ринок, аграрні інтервенції, зерно, реалізація зерна, ринок зерна, сільськогосподарське виробництво.

Резюме

Якубович И.И. Аграрные финансовые интервенции как правовая модель реализации зерна: история и современность.

В статье обозначены особенности развития аграрного законодательства Украины, направленного на регулирование аграрных финансовых интервенций с зерном. Доказано, что исключение из Закона Украины «О государственной поддержке сельского хозяйства Украины» в декабре 2020 г. предписаний относительно такой формы государственной поддержки, как аграрные интервенции, является необоснованным и преждевременным. Проведено сравнительно-правовое исследование осуществления аграрных интервенций в Украине и ЕС, в результате чего обосновано предложение восстановить в Законе Украины «О государственной поддержке сельского хозяйства Украины» предписания об аграрных интервенциях, основываясь на европейской модели регулирования публичных интервенций.

Ключевые слова: аграрные интервенции, аграрный рынок, зерно, реализация зерна, рынок зерна, сельскохозяйственное производство.

Summary

Igor Yakubovich. Agrarian financial interventions as a legal model for the sale of grain: history and modernity.

The article outlines the features of the development of agricultural legislation of Ukraine aimed at regulation of agricultural financial interventions with grain. Since 1995, there have been several legislative attempts in Ukraine to introduce state intervention procurement of agricultural products, primarily grain, but no effective mechanism for such operations has been introduced. The enshrinement in agrarian legislation of the model of agricultural interventions through the organized agricultural market, in particular the Agrarian Exchange, deprived access to this form of state support and the method of selling grain to small and medium-sized producers. State agrarian interventions were not fully funded by the state. Significant defects are also inherent for the legal regulation of financial interventions with grain. Proposals of agrarian law science to improve the legal regulation of agrarian interventions based on the international experience were ignored by the legislator.

The author argues that the exclusion in December 2020 from the Law of Ukraine «On State Support of Agriculture of Ukraine» of the provisions, regulating such a form of state agricultural support as agricultural interventions, is unfounded and premature.

The article conducts a comparative legal study of agricultural interventions in Ukraine and the EU, as a result of which the proposals to restore the provisions of agrarian interventions in the Law of Ukraine «On State Support of Agriculture of Ukraine» are substantiated. At the same time, legal regulation should be based on an updated model of agricultural interventions, which has to be based on the EU regulations in this area, in particular: a) stabilization of the agricultural market in the mode of state intervention, primarily off-exchange trade; b) enshrining in the legislation of Ukraine a separate rule on the quality of products, offered for the intervention procurement; c) the formation of minimum volumes of consignments of agricultural products, sold under state interventions.

Key words: agrarian interventions; agricultural market; agricultural production; grain; grain market; sale of grain.